

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMVEL.

Indult BÉTSBŐL Pénteken 14. Decemberben 1792.

Az Arany Gyapjas vitézek Rendjének ő Felsége által közelebb ki-hirdettetett új tagjai, az ő Felsége 2 testvérjein Antal és János fő Hertzegeken kívül, a' kik ezen Rendnek közelebb múlt Vasárnapi innepén-is itt a' F. Udvarnál jelen valának, ezek: u. m. V. Státus Cancellárius Gróf Cobentzl Filep, H. Lobkovitz August, és Gr. Dominik Kaunitz Quessenburg: a' jelen nem lévő ujjanon ki nevezettek pedig, Gr. Metternich, F. Marschal Gr. Pellegrini, H. Chimai, Gr. Witzek és Gr. Pallavicini.

Noha Béts Várolsa és vidéke az itt igen gyakran uralkodó szélveszekről eléggé esmeretes, azt csak nagyon megjegyzették az idén a' Bétsi idő vizsgáló tudósok, hogy az ő emlékezetekre olyan ifjú szélveszek Bétsben és Béts körül még eddig nem kegyetlenkedtenek, mint az idén már valami fél elzandótól fogva igen gyakran.

K k k k k

A

A' Tsatároz piatzokról.

Lüttich 28. Nov. — A' Frantzia tábor tegnap a' Gen. *Dümurier* vezérlése alatt ezen városnak szomszédságában meg-érkeztén, az Auszriaiak a' városból ennek azonnal ellene indulána, és a' tsata igen kemény ágyuzások között, dél utáni 1 órától fogva 5-tig tartá. Végezetre az Auszriaiak kéntelenítettvén hátat adni, magokat a' városon és a' *Mosa* vizéu keresztül *Limburg* felé visszavonták, a' melly ő hátrálások tegnapi 6 órától fogva, ma reggelig tartá. A' Frantziák Patrolljai 7 órakor, az ő elől-járó Sergeik pedig az után 10-kor szállának-bé *Lüttich* várofsába.

Achen 29. Nov. — A' *Lüttichi* Kánonikusok *Capituluma* 27-dikben, maga pedig a' Püspök tegnap jó reggel ide *Achenbe* érkezék. A' Püspök ugyan tulajdon képpen szólva, itt tsak keresztül útozott, és további útját *Düren* várofsa felé vette a' *Jülichi* Hertzegségbe.

A' *Frankfurtban* és *Frankfurt* körül Decembernek 2-dikán esett tsatározások iránt ezek az ujjabb és bizonyosabb tudósításaink: — „

„ Hogy a' Gen. *Cüstin* fija fogságra esett légyen, nem igaz. Hogy Hertzeg *Hohenlohe* a' hegyeken lévő Sántzaikat a' Frantziáknak el-foglalván, nékiek hátok megé került volna, ez-is tsak hirnek maradott, melly szerint nem völt igaz. A' Frantziák két versben kínáltattanak-meg, hogy magokat fogságra adgyák fel, és minekutánna nékiek ezen ajánlást másodszor is el nem fogadni tettett volna, az után kezdetek a' *Pruszszus* és *Hafszus* Sergek a' városnak ágyuzásához. Az ágyuzás igen kemény völt. A' városban sok helyekre és házakra hullottanak Bombák és ágyu golyóbisok, a' többek között a' Dominikánusok Klástromára is. — A' sebefsek között vagyon a' *Hefszzen-Philipstadt* Hertzeg-is bizonyoson. A' *Frankfurtiak* ijedségit a' tsata alatt, lehetetlen le-irni. A' völt *Frank-*

Frankfurti Komendáns Van Helden két Hufszus tisztek által őriztetik. „

A' *Frankfurti* és *Hannai* magános Levelek még emlékeznek némelly ide tartozó környüállásokról mellyek közzül ezek a' nevezetesebbek: — „ A' Pruszszus Sergek 3 csoportokban közelítettének *Frankfurt* felé. Egyiket ezek közzül a' Pruszszus *Korona* örökös Hertzeg, *Wiszbádenen* keresztül — a' másikat maga a' Király *Homburgon* — a' harmadikat pedig a' Király fia *Friedbergen* keresztül. Az utolsónak útján érkeztenek azok a' *Hufsziai* Sergek is, mellyek a' *Gieszfzen* felöll jövő, és a' Pruszszus Király által Nov. 29 dikén *Homburgban* megmustráltatott *Hessen-Darmstadt*i Sergekkel magokat egyesítették. Ezen külömb-külobm féle ellenséges csoportok a' magok útjokban tanált *Frantzia* viigyzó Sergeket rész szerint mindenütt vagy viiszfáverték, vagy el fogták. *Bergenben* 12 lovas és öögyalog *Frantziák* állottanak, a' kik leg-tovább ol-talmazták megokat, egy Hufszus tisztet is egy néhányad magával meg öltének, de minekutánna ök is magok közzül 12-töt el-vesttettének volna, magokat fogságra adni kéntelenítettének. — A' *Frantziák* száma, kik *Frankfurtba* szorittattanak vala, némelyektől 800-ra, némelyektől 1500-ra, másoktól 2000-re, másoktól 3000-re tétettetik. Midön egy *Dobos* Dec. 2 dikán reggel 2-dikszer hozzájok bé küldetett, és az ö magok' önként való fel-adása elejkebe terjelztetett volna, igen álhatatos és kevély hangon feleltenek, és dobót üttetvén, a' vár fokaira ki-rukkoltanak, a' hol minden ágyu nélkül vitézül öltalmazták magokat. — 9 órától fogva 10-ig már 2 kapuk valának bé rontatva, és iszonyuság vala nézni azt, a' mint a' lovaság a' városba bé rontván, az útzákon tanált *Frantziákat* öfzve vagdalta, és egynek is a' ki tsak elejébe került, nem kedvezett. A' kik végre a' *Bokkenheimi* kapun a' városból ki-izabaldultanak vala, az úton rész szerint azok is bé éret-tettének, — *Frankfurt*nak *Mindszentek* nevezetü

uttzájában vagy 2 házak majd földig semmivé tettének, és igen sok házakban tauáltattanak Kártás golyóbisok. „

Még egy más Levél ugyan tsak ezen dologról: — „ *Frankfurt*nak meg vétele és annak a' kevés számu 's igen gyenge *Frantzia* seregskének vakmerő maga oltalmazása, egy néhány jó vitézzéibe belé került a' *Pruszszus* és *Hafszus* Seregeknek 's még a' *Frankfurti* Polgárok közzül is némellyeket életektől meg-fosztá, kik sokan ezen *Frankfurti* Polgárok közzül a' kapukat oltalmazó *Frantziákat* fegyverekből ki-velkeztetvén, a' kapuknak fel nyitását segítették. — A' *Pruszszus* Királynak *Frankfurtba* való meg-érkezésével mindenek le-tsendesedének, kitis az ugy nevezett *Veress* házba bé-szálván, akkor mindjárt 5 *Uáz* aranyokat osztata-ki azok között a' Polgárok között, a' kik a' kapuknak fel nyitásában segítségül vóltanak. „

BA' Dec. 3 dikán költ *Frankfurti* Ujság ezeket írja: — „ Az a' tsata, melly 2 dikán dél után *Bockenheim* és *Rödelheim* között történt, tulajdonképpen tsak a' *Cüßin* elölli-járó Seregeinek maga vizsgálta vonása vala, ő maga pedig még ekkor *Höchstben* vólt. Ezen tsatában tsak egy néhány lépésnyire a' *Pruszszus* Királytól *Gen. Eben* sebet kapván, 12 katonák által fel vétették, és ezen városba hozattaték. — Ez nap (*Dec. 3* dikán) a' *Pruszszus* és *Hafszus* Seregek itt *Frankfurtban* és a' körülbé fekvő falukban nyugvó napot tartván, *Cüßin* ugyan ez nap a' maga Seregeit *Höchst* mellől *Weilburg* felé *Moguntziához* közelebb vonta. (Valamint ezen egész tsatában még eddig majd minden környülállások különböző módon irattatnak le, így szintén kétséges még eddig tsak az is, hogy hány *Frantziák* estenek légyen fogságra. Ezen *Frankfurti* Ujság szerint 200 fogjokat, a' *Hannau* Levelek szerint pedig 500-at vitt a' *Kospoth* nevű *Hafszus* Regiment magával vizsgálta *Hannuba*. Ez akár hogy légyen, tsudára méltó, és azt lehet mondani, hogy kétségsben

tségben esökhöz fillő vakmerő bátorság volt az ezekben a' *Frankfurtba* bé szorítottatott egy néhány száz Frantziákban vezérestől edgyütt, hogy egy ágyu nélkül lévén, egy — — ellenséges tábor ellen magokat oltalmazni, és meg-halni, hogysen fogságra menni, inkább akartanak. „

Még egy 3 dik *Decemberi Frankfurti* magános Levél: — „ A' *Frankfurti* lakosok még ma is alig tudnak a' nagy ijedségből magokhoz jöni, mellyet benne a' Frantzia katonáknak, nevezetesen a' Nemzeti Gárdistáknak, a' *Pruszus* és *Hafszus* katonák által az után való öszve vagdaltatásoknak szemlélése okozott. Az utzákon szélllyel rebdeső golyóbisok által a' város lakosai 's katonái közzül is sokan meg sebesedienek, 's ketten az első közzül tsak hamar meg-is holtanak. Az árvák és szegények háza is szenvedett az ágyu golyóbisok miatt. A' Borbélyok egész késő északáig bajoskodtanak a' sebesek kötözésével, és utoljára még a' kötöző ruhák dolgában is fogyatkozás lévén, a' Polgárok a' sebesek bé kötözhetésére az ingeket és lepedőket nagy liettséggel szerkeztették öszve.

Frankfurt 4. Nov. — Azt, hogy a' *Hafszusok* ezen tsatázásban ennyit veszítettének, tsupán egy történet okozta. Az ő előre ki-tsinált plánumok szerint, a' *Ménus* vize partja felől lévőeknek az első ágyu-lövésre segítségére kellett volna lietni a' városnak ellenkező oldalát ostromlóknak; de szerentséflenségére ezeknek, a' nagy szél éppen ellenkezőlög fúván, amazok a' jel lövést meg nem halhatták, és ezeknek segítségére nem jöhettének. — Meg-jegyzésre méltó ez is, hogy a' Frantziáknak 2 ágyujok lévén, ezeknek sem vehették még tsak egy lövés hasznát is, mivel midőn velek meg indultanak a' Sántzok felé, a' tengelyek szegei kivétetve lévén, kerekeik el hullottanak, és így az ágyuk a' földre esvén, akkor hirtelen halzon vehetillenné lettenek. A' tengely szegeket vagy 6 mester

mester emberek és egy Posta inas lopták volt-ki, kik is a' Pruszszus Királytól 30 aranyokat nyertek ajándékba. — Dec. 3 dikán 3 Spionok akasztatának fel *Frankfurtban*.

A' Pruszszus Király a' magokat *Frankfurtnál* jól viselt tiszteket érdemek szerint megjutalmaztatta, kit egy, kit más érdem kereszttel ajándékozván meg közüllök.

Az újabb hírek szerint a' *Pruszszus*, *Huszszus*, és a' *Manheimban* fekvő 6000 emberekből álló *Austriai* Seregk annyi körül mondatnak *Moguntziát* vettnek lenni, hogy igen bajosan, vagy éppen nem is lehet remélni, hogy a' *Frantziák* benne megmaradhassanak. — — — Azt legálább egy néhány közönséges Levelekből olvassuk, hogy a' *Pruszszus* Seregk már *Moguntzia* mellett állának

Düszszeldorf 1. Dec. — A' *Lüttichi* Püspök ide érkezett, a' 2 *Frantzia* Printzek is, *Mosyzió* és az *Artesiai* Gróf, rend kívül való nagy számu *Emigránsokkal* itt vagynak. *Gen. Alvintzi*, *Jordis*, és *Diesbach* *Kolonia* felé vették újokat, kiket *Gen. Gr. Sittaray* is, kiről azt haljuk, hogy sebet kapott volna, ezen úton követ. A' *Ts. Királyi* Seregk fő hadi szállása még ekkor *Hervehen* volt, a' hová *Nov. 28-dikán* *Gr. Klerse*, *Latour*, és sok más fő rangu hadi tisztek érkeztenek meg.

Gen. Valence egy Levelet inditván *Nov. 21-dikén* a' *Nemz. Conventhez*, ebben a' maga *Namur* ellen való mozdulásairól, *Namur* várofsának *Nov. 21 dikén* lett el foglalásáról, és végre a' *Namuri* fellegvárnak, mellyben *Ts. Kir. Generál Moitelle* a' *Komendáns*, vakmerő ellent állásáról, télzen emlékezetet.

Hollandia. — A' Hollándiai Rendek Nov. 24 dikién magának a' Helytartó Hertzegnek jelenlétében rendkívül való Status-tanátsot tartottanak, melyre, a' mint hallatik, alkalmatóságot szolgáltatott a' Frantziáknak az a' kívánsága, hogy az *Antverpiai* várnak a' viz felölről való meg-támodására a' *Schelde* vizén fel felé hajókázhasanak. — *Há-gdából* ugyan ezen dolog felöll így irnak a' közön-séges Levelek Nov. 27 dikén: — „

A' múlt héten 2 fegyveres Frantzia hajók érkezének meg *Ostendéből Vliszingen* mellett. (*Vliszingen* egy erőss város egy *Walcheren* nevezetű Szigeten, a' hol a' *Schelde* vize a' tengerbe szakad, és a' melly városon egy olyan méjjségű és szélelségű Kanalis mégyen keresztül, melly egy nagy hajós Seregnek mindenkor ki kötő helyül szolgálhat.) Ezen meg érkezett 2 fegyveres Frantzia hajóknak tzélja a' vala, hogy a' *Schelde* vizén fel-menvén, az *Antverpiai* fellegvárra ágyuzzanak. Tudtára adattatván pedig a' Frantzia Komendáusnak, hogy a' *Hollándiai* Statusok a' fennálló *Trakták* szerint, ezt a' Frantziáknak meg nem engedhetik, ehez képpest a' Frantzia hajók magokat a' vigyázon álló *Hollándus* hajók hátok me-gé vonák, a' hol azon valófzra fognak várokozni, mellyet a' *Hollándus* Rendek a' Frantzia Komendánstól nékiek bé-adatott Repräsentációra fognak adni. — A' Tsászári Királyi Követ Gr. *Stahremberg* azonban egy *Memorialist* nyúja-bé ezen dolog iránt a' *Hollándus* Rendekhez, mellynek ez az értelme: — „

„ Fő Hatalmu Urak! Az alább nevét fel-jegyzett Ts. Királyi rendkívül való Követ, nem titkolhatja el a' maga azon való el bámulását, hogy a' Frantziáknak azt a' vakmerő lépését halja, a' melly szerint ezek az *Austr. Belgiumi* földön egész az *Antverpini* Vár alá akarnak a' *Schelde* vizén fel-hajókázni. Az alább irt nem gondolja szükségesnek lenni, hogy hofszason emlékezzék arról, melly fontos dolog légyen

légyen az, hogy a' Fő Hatalmu Hollándus Rendek igen liető és elégséges módokat tanálhassanak annak a' nyilvánosságos kötések' meg rontásának megakadályoztatására, a' melly a' Hollándus Státusoktól meg erősítettett neutralismussal, mellyet az *Austriai Generalisok* mind ez ideig igen szoróssan meg őriztenek, szemtől szembe ellenkezne. Azt itéli tehát, hogy a' Hollándus Rendek a' Frantziáknak egy olyan kívánságára, melly valamint a' F. Tsázsárnak és Királynak fundamentomos jussaira, úgy a' Hollándiai Republicának nyúgodalmára nézve is, igen veszedelmes lehetne, réá ne áljanak. „

Maulde, az eddig *Hágában* múlattott Frantzia Követ, kiről azt irták vólt, hogy visszra hivattott volna Frantzia Országba, ismét megmarad itt tovább is, és a' *Pétersburgból* előbb ide rendeltetett Frantzia Követ, *Genet*, valami más hazorra fog fordittatni.

Svédzia. — A' *Svéd Régens*, az újabb *Stokholmi* hírek szerint, meg határozta, hogy egy közönséges Gyűlést hirdettefsen, mellyben tsak a' Nemes Izemélyek és főbb tisztviselők jelenvén meg, azért ezen gyűlés tsak is *Urah Diétájának* fog neveztetni. — Továbbá, egy Királyi Rendelés által meg határozottatott az is, hogy a' jövő elztendő 3 dik Mártyiusára, u. m. azon napra, a' mellyen ez előtt 200 elztendőekkel az *Augustána* Vallás Svétziában felvétetett, az egész Országban egy közönséges öröm innep (*Jubileum*) hirdettefsék.

Olofz Ország. — *Piedmontban* a' hadi készültek mind máig igen nagyok, a' Király lakó városa is, *Turin*, minden oldalról a' leg jobb oltalmazó készültek által erősítettik. — A' *Genuai Herceg (Doge)* ki hirdetteté közelebbről, hogy a' *Republica* a' *neutralismusi Systemát* tovább is meg fogja tartani, melly szerint a' *Republica* lakosai közül senki magát a' hadakozó hatalmasságok dolgába elegyíteni ne mérézelje.

A' *Genuai* ki-kötő helyben feküdt Frantzia hajók között 4 könnyű hadakozó hajók (*Fregátok*) Nov. 20 dikán a' tengerre ki eresztvén, tsak hamar ezeknek még más 3; negyven negyven ágyukat hordozó *Fregátok* is, mellyek *Toulonból* érkeztenek vala meg, utánnok kezdettenek készülni. Ezen hajók, a' *Spézziai* ki-kötő helyből hasonlóképpen kiindúlt, és a' mint mondják 50 vitorlás Frantzia hajós Sereggel, magokat egyesítvén, a' mint már eddig elé meg-tudni lehetett, *Náapolis* és *Sicilia* ellen vették útjokat.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Páris. — (Nemzeti Conventbéli dolgok.)

A' Nov. 22 dikén tartatott ülése a' *Conventnek*, a' bé-érkezett külömb külömb-féle jelentő *Leveleknek* olvasása által hezdődött el, mellyekben ezen Gyűlés tömjén füst által ditsőítették (az az minden tilzeteletnek nemével magasztaltatik). Ezen jelentő *Levelek* között vólt a' többek között az 1688-dik esztendő béli *Anglus* Revolútió barátjai *Londoni* esmeretes társaságának is egy olyan mindenféle atyafiságos ígéret tételekkel tellyes *Levele*, mint a' milyent egy revolútiós-társaságtól tsak várni lehet.

Alduel

Mánuel arról tudósította a' Nemz. Conventet, hogy az *Eureux*-beli Püspök felső *Normandiában* meg házosodván, azt kíváná, hogy ezen ő házoságáról a' Convent *Protocolumában* ditséretes emlékezet tétettnék.

Az *Emigránsokról* meghatározott a' többek között az-is, hogy még csak azok az ajándékozó *Levelei* is ezeknek, a' mellyek 1789-nek *Juliusán* innen téttenek, minden erő nélkül valóknak és semmit öröknek tartassanak. — 25-dikben ismét holmi irások és jelentő *Levelek* olvastanak fel, mellyek a' *Frantzia nép'* egy részének gondolkozása módját, kívánságait, és azt a' megelégedést foglalták magokban, mellyel a' *Frantzia Polgárok a' Nemz. Convent'* munkának helybe hagyását jelentették. — A' *Tudományok Akadémiája* arról tudósította a' Conventet, hogy a' réája bizott munkával való foglalatossághoz hozzá kezdvén, reméli hogy véle 1794-ben egészen készen fog lenni. Ezen munkának tzielja az, hogy minden mérőknek, mértékeknek, fontoknak 's a' t. különböző nemei az egész Országban egy formára vónattassanak.

Egalite, a' volt *Orléáni* Hertzeg azt jelentette a' Conventnek, hogy ő ugyan a' maga leányát egy darab idővel ez előtt két más ifju polgár leányokkal és egy polgár asszonnnyal együtt, rész szerint egészségének jobbittására, rész szerint pedig az *Anglus*-nyelvben való tökéletesedésére, *Angliába* küldötte légyen; mivel tehát ezen ő leányának *Angliában* való mulatása *Frantzia Országból* való kiköltözésnek nem tartattathatnék: erre nézve kéri a' Conventet, hogy az ő leányát egy Dekretom által, az *Emigránsok* ellen hozott Dekretom alól szabadítaná fel. Ezen kívánsága *Egaliténak* a' *Törvény-hozó Commissióra* bizattatván, és ez Novemb. 22-dikén a' maga vélekedését meg tévén, az *Egalite* kívánságának meg adását javasolta. Minthogy pedig a' *Nemz. Convent* által el volt előre végezelve,

hogy

hogy az *Emigránsok* ellen hozattatott Dekretom aloll semmi ki fogást telyelséggel meg ne engedjen, tehát a' Commissó javaslatát félre tevé, és a' maga egyéb foglalatofságainak folytatásához kezdé. — Tsak ennyit nyere Gen. *Biron* is a' *Conventtől*, a' ki a' maga már 15 esztendőktől fogva *Angliában* múlató feleségének *Frantzia Országba* való vilz: sza jöhetését kérte.

A' Nemz. Convent meg határozta, hogy *Szavoyából* 84 dik Departmentom formáltassék, és *Mont Blanknak* neveztsék.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Magyar Ország.

Az ősz *Kafsa* körül hasonló vólt egy darabig a' leg-szebb tavaszhoz, hanem a' *Décember* igen szükségessé tette a' farkas bundát, havunk még nem vólt, tsak egy kíség kezdett lézengeni, meg ismét el-olvadott. A' hegy allyai (ujj) borok jók-nak mondatnak lenni, a' szű szőlő most több van mint közönséges, és azért nagy az árra is. *Kafsán* a' *Város* *Kortsmán* nem a' leg jobb bornak itzé-jét mérik két garason. — A' *Vármegye Gyülése* az előtt két hetekkel, az az *November* 20 dikán kezdődvén még is tart; 20 dik *Novemberben* történt az, hogy a' *T. Rendek* Gyülekezetében a'
Pestii

Pesti Magyar Játzó kérés Levele fel olvastatván, csak hamar mint egy 160 forintos szedettek számkra, és meg hagyattatott a' Szék Biró Uraknak, hogy Járásaikban a' Nemességet ezen igyekezetnek elő segéllésére serkentessék. Ditsiretre méltó volt ezen Gyűlésben némelly Hazafiaknak hazájok' szeretete, de még sem az volt az, a' melyet az Anglus Parlamentumokban láthatni, és valóban nagy szerentsétlensége az a' mi Hazánkban, hogy kevesen látjuk még által, mi' vihetné fel Nevünket arra a' ditsőségre, a' mellynek még alig leptünk első külföbére. Artza pirulással mondom azt, hogy némelly hetyke emberek egy petákotskát nyujtotak Hazájokért.

Egerből December' 15. napján. — A' meghalálozott *Beretz Kánonok* Ur helyébe *Csomortányi* Ur lett Kánonok.

— — — — — Egy Kánonok Urat meg akarának lopni a' napokban, a' Tolvaj az ablakon ment bé a' Fő Tiszt. Ur' házába.

Sepsén 30. Nov. — Gyakran külfömb külfömbféle dolgokról tett tudósításokat az Ur Ujjságaiban. A' Baranyát pedig talám még most is régi szemekkel nézhetik, hogy erről senki semmit nem méltoztatik az Urnak írni. — Hogy azért én bennem találjon pártfogóra, le írtam rövideden egy néhány két sorú Verseken, olly tzállal, hogy hadd ditse kedhesen e' mi Baranya V. megyénk is azzal, hogy ő is ült már és ki nyargálhatta magát a' Ns Magyar Kurir jól tanított Derelsén.

Baranyának rövid le-írása:

Az egész Országot észszel ha meg járom
Valahol valaha volt leg kisebb járom;
Ha vizsgálom benne a' sok Vármegyéket
'S az ezekben fekvő különös Megyéket:
Baranya Vármegyét nem roszsznak találom,
Mellynek boldogsága sokaknak csak álom,
Holott

Holott Országunknak kívánatos Részze
Betsüli kivék van javaiban részze.
Fő Város Megyénkben a' nevezetes Péts,
Ez a' valóságos Magyar Országai Béts.
Virágzik most ebben az okos-és jó rend
Kormányozván azt az Vármegeye 's Uri Rend.
Dízesen szállítják a' lakó helyyeket,
Köztünk nem szenvednek lenni Korhellyeket.
A' Duna 's a' Dráva hatítja Határát,
Melly ha ki önt nyerjük mezőnknek hat árát.
Fekvése hol hegyes, hol ékes szép Völgyei,
Itt ott a' patak viz keskeny árkot völgyel,
Köröskörnyül Megyénk ékeskedik hegyel,
Majd minden határunk ditsekefzik egyek.
Vetemény Kertet tart a' kies hegy allya,
A' tető a' gyümöls 's szőlő fát javallya.
Púpos Kenyereket hogy jobb izünn egyék,
Innét élnek borral más egyéb Vármegeyék.
Itt van átallyában a' jó bor Kútféje,
Mellytől a' részegnek sem fájul meg feje,
Valósággal az illy jó föld a' bor' annya,
Mellyet kebelében szoritott Baranya,
Mind erdő, mind a' völgy, mind pedig a' tető
Itt nem haszontalan, mind haszon vehető.
A' hegy tető fiaum bort ad minden őzfizel,
Sok jó kedvet kapat minden meg ünt őzfizel.
Jó búza termő föld egyenes lapátza
Terem erdeinken abrantsoló pátza.
A' patak Megyénket itt ott által futtya,
A' ki vizet inni kíván leg-jobb kútya.
Lám hogy nem leg rozsfzabb tehát itt az élet,
Hogy rongálta még is a' kemény itélet?
Ha hát Baranyának ditséretét érted,
Ne vond le Megyénkről, imádkozom érted.
Ha pedig te még is dobot ütüz ellenünk,
Ugy néküink sem lehet téged keméllenünk.
Szalai György, Baranyai Sepsi Prédikátor.

Kementze, Ns Honth Vármegeyéből. — A' múlt
Szent András Havának 8 dik napján Nemes Várme-
geyénk' tartatott Köz. Gyülekezeti fel. olvastatván

Ő Exc. ájának *Balassa Gyarmathi* Gróf *Balassa Fe-*
rentz Urnak, az Ország Szerint tett Hadi segedelem-
 le-fizetése iránt bé-nyújtott ajánlása, mellyel nem-
 csak maga Megyéinkben fekvő Jólzági' jövedelmi-
 nek bővséges részit ezen segedelem le-szolgáltatá-
 sára oda engedte, de még ezen felyül Jólzági ke-
 rekségiben találendő minden Valláson lévő Lelkē
 Pálszoroknak, maga Tisztviselőinek, 's Uradalmi-
 ban lakó Nemességeknek is részit magára valotta-
 fel-gerjedett az egész Nemes Gyűlésben ő Excel-
 lentziájához viselt szivessége, és minémű közön-
 Levelet irt légyen a' Ns V. megye egyenlő fel-kiál-
 tással meg-bizonyított öszve fogó akarattýából ő
 Exjához azt ebből látsád Kedves Kurírom, és mind
 ezen érdemes Hazánk Nagygyának, mind pedig N-
 Vármegyénk Díszére tedd Leveleidben nyilván-
 gossá, melly e' szerint következik: — „ E' máj
 Gyűlésünkben Excell.ád nevében az Ország által
 ajánlott segedelemre nézve olly Hazafiúi ajánlás
 tétetett, hogy Exc. tziád azon kívül a' mi a' Me-
 gyéinkben fekvő Jólzágira esik, annak ki-fizetésit is
 a' mi ezen segedelemből az Uradalmiban lakó Ne-
 messéket, akár melly Valláson lévő Papokat, és
 oda való Tisztviselőit nézi, fel-váolni méltoztatott.
 Melly Nemes ajánlása által valamint Exc. tziád a'
 Felséges Urunknak ajánlott segedelemnek fletősből
 Dé-szedésit Királyához való hivségihez kaptolt Ha-
 zája forró szíretetiből lelkesítettvén nem kevésbe
 eszközölte; úgy el nem rejthetük mi-is azon há-
 láadattosságsunkat, mellyre Exc. tziád' ily nagy lel-
 kúsége által köteleztettünk. Most szivess, 's alá-
 zatos közönetet teszünk, 's kegyes jóvöltiban aján-
 lottak örökös tiztelettel maradunk. — alázatos
 köteles szolgái — Nemes *Honth Vármegye'* Rendel;

Erdélyből — Sajó Udvarhely és Betlen között olyan őzet vadásznak, a' melynek derekán 40 forintal teli gyűszű vagyon. Ez az Őz így kapott pénzre, hogy a' tályon valami vadászok kopói fel kapván hajtották a' Szamos felé, a' hol mivel nem vólt merre fogjon, bé ugrott a' Szamosba, és keresztül kezdett úszni. A' tulsó párton egy paraszt ember ezt jól nézte, és meg-állott a' botját jól markába szoritba, 's az Őz éppen ott a' lparton ki-mászván, a' paraszt ember úgy meg-ütötte főbe, hogy mindjárt le-dőlt, az után valami madzagotskákka' a' lábait egybe kötötte, de mikör így is jó móddal még fel nem vehetné, le-ol-dotta a' gyűszűjét, mellybe vólt 40 forint is, a' mellyeket csak akkor egy vásárban tulkáin kapott vólt, az Őznek derekára tsattolta, és botját belé dugván a' vállára vette. Egy darabotskáig midőn így vitte vólna, az Őz ki jozanodott a' szédelgésből, mellyet a' Paraszt már meg-hóltnak lenni gondolt, meg-rúgdalta magát, a' madzagokat el-szag-gatta, a' botból ki-esett, és pénzesztül együtt el-szaladott.

Utolsó jegyzés.

A' Béts városa Komendánsa Gr. Kinszky a' táborhoz vagyon rendeltetve, a' hová minden órán meg-indulván, a' H. Eszterházy helyett nem régiben Brajszgauba küldetett Gen. Terzi által, hal-lik hogy a' Bétsi Komendánságból fel fogna vál-tatni.

Tudománybéli Hir-adás.

A' közelebb jövő József napi Pesti Vásárra egy ilyen Titulusú Magyar Könyv készül: *Physico-theologia*, az az, az Isten lételének és tulajdonságainak a' Teremtés munkáiból való meg-műtattatása; Irtó Angliában Derhám Vilidm, Windsori Kánonok, Essex Tartományban Upminsteri Prédikátor, és a' Királyi Társaságnak Tagja; Magyar nyelvre fordította, és a' Természet újabb Vizsgálóinak Irásaikból vétetett szükséges Toldalékkal meg gazdagította Segesvári István. — Ez azért adatik most hírül az Erd. Közönségnek: ne hogy már más is dolgozon az említett Könyvnek fordításában. — Mostkor bővebb Hir-adással leszünk éránta. — Kőlt Bétsben 1792-dik Esztendőben December 14 dik nupján —

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Hir adás.

Magyar Országban az a' hir terjedett el, hogy *Keresztury József*, volt Királyi Magyar Udvar. Agens meghalálozott, következés képpen az ő neve alatt eddig vitetett *Agentia*-is Bétsben meg szűnt volna. Minthogy pedig ezen hir egészen fundamentum nélkül terjesztetett-el; ezért mindeneknek, a' ki-eket ezen dologtsak leg-kisebbnyire is érdekelne, jelentetik; hogy minekutánna a' nevezett *Keresztury József* testének gyengesége miatt nyugodalomra lépett volna, ő Felsége az ő helyébe az ötsét *Keresztury Istvánt* méltóztatott K. Udvari Agensé tenni, melly szerint tehát ezen *Agentzia* nem szűnt meg, hanem ez után is ugyan azon név alatt fog folytatattani.